

Yrkesskadeansvaret

– hovedlinjer og utvalgte emner

Professor dr. juris Morten Kjelland

Yrkesskadeansvaret

– hovedlinjer og utvalgte emner

Professor dr. juris Morten Kjelland

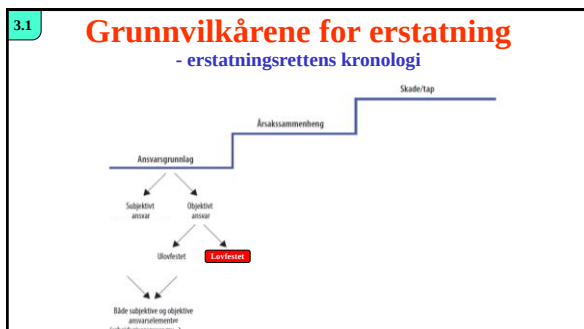
Yrkesskadeansvaret

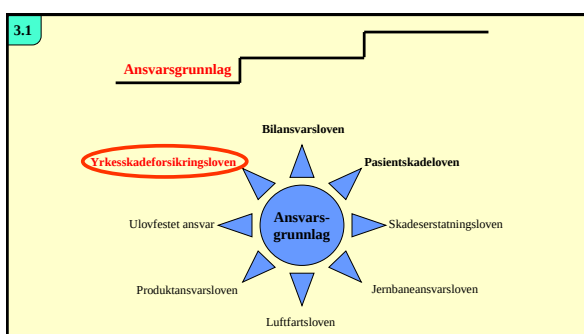
– hovedlinjer og utvalgte emner

Her vil du lære (læringsmål):

- 3.1 yrkesskadeansvarets plassering
- 3.2 anvendelsesområdet for ysf. 1989
- 3.3 ansvarssystemet
- 3.4 utdypende om bedriftsvilkårene
- 3.5 det markerte og det avdempede ulykkesbegrepet
- 3.6 listesykdommer og sikkerhetsventil
- 3.7 kort om melding ved yrkesskade

Sentrale ansvarsgrunnlag

Leksjon 3: Yrkesskadeansvaret – hovedlinjer i reguleringen

Her vil du lære (læringsmål):

- ✓ 3.1 yrkesskadeansvarets plassering
- 3.2 anvendelsesområdet for ysf. 1989
- 3.3 ansvarssystemet
- 3.4 utdypende om bedriftsvilkårene
- 3.5 det markerte og det avdempede ulykkesbegrepet
- 3.6 listesykommer og sikkerhetsventil
- 3.7 kort om melding ved yrkesskade

3.2

Yrkesskade

– anvendelsesområdet for yrkesskadeforsikringsloven

Yrkesskadeforsikringsloven § 1

«Loven gjelder ved personskade påført

arbeidstaker hos arbeidsgiver i riket.»

↓

Ysfl. § 2 (1) b

↓

Ysfl. § 2 (1) a

LEGALDEFINISJONER

Sentrale ansvarsgrunnlag

Leksjon 3: Yrkesskadeansvaret – hovedlinjer i reguleringen

Her vil du lære (læringsmål):

- ✓ 3.1 yrkesskadeansvarets plassering
- ✓ 3.2 anvendelsesområdet for ysfl. 1989
- 3.3 ansvarssystemet
- 3.4 utdypende om bedriftsvilkårene
- 3.5 det markerte og det avdempede ulykkesbegrepet
- 3.6 listesykdommer og sikkerhetsventil
- 3.7 kort om melding ved yrkesskade

3.3

Yrkesskade

– ansvaret er objektivt

Ysfl. § 3 første ledd andre punktum

«Yrkesskadeforsikringen skal gi rett til full erstatning uten hensyn til om noen har skyld i skaden.»

↓

Objektivt ansvar

3.3

Yrkesskade

– forsikringsplikt

Ysfl. § 3 første ledd første punktum

«Arbeidsgivere plikter å tegne forsikring (yrkesskadeforsikring) ...»

Ysfl. § 4 fjerde ledd

Yrkesskade-
forsikringsforeningen**yff.no**

«Forsikringsgivere som tilbyr forsikring etter loven, må være tilsluttet en forening av slike forsikringsgivere (Yrkesskadeforsikringsforeningen).»

Sentrale ansvarsgrunnlag

Leksjon 3: Yrkesskadeansvaret – hovedlinjer i reguleringen

Her vil du lære (læringsmål):

- ✓ 3.1 yrkesskadeansvarets plassering
- ✓ 3.2 anvendelsesområdet for ysfl. 1989
- ✓ 3.3 ansvarssystemet
- 3.4 utdypende om bedriftsvilkårene
 - 3.5 det markerte og det avdempede ulykkesbegrepet
 - 3.6 listesykdommer og sikkerhetsventil
 - 3.7 kort om melding ved yrkesskade

3.4

Yrkesskade

– dekningsområdet: bedriftsvilkårene

Ysfl. § 10

«Yrkesskadeforsikringen skal ... dekke skader og sykdommer som arbeidstaker påføres **i arbeid på arbeidstedet i arbeidstiden.**»

Sentrale ansvarsgrunnlag

Leksjon 3: Yrskesskadeansvaret – hovedlinjer i reguleringen

Her vil du lære (læringsmål):

- ✓ 3.1 yrskesskadeansvarets plassering
- ✓ 3.2 anvendelsesområdet for ysfl. 1989
- ✓ 3.3 ansvarssystemet
- ✓ 3.4 utdypende om bedriftsvilkårene
- 3.5 det markerte og det avdempede ulykkesbegrepet
- 3.6 listesykdommer og sikkerhetsventil
- 3.7 kort om melding ved yrskesskade

3.5

Yrskesskade – dekningsområdet

Ysfl. § 10

«Yrskesskadeforsikringen skal ... dekke **skader og sykdommer** som arbeidstaker påføres i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden.»

Ysfl. § 11

3.5

Dekningsområdet

Ysfl. § 11

Yrskesskadeforsikringen skal dekke a) skade og sykdom forårsaket av arbeidsulykke

Folketrygdløven § 13-3

«[2] Som arbeidsulykke regnes en plutselig eller uventet ytre hending som medlemmet har vært utsatt for i arbeidet. Som arbeidsulykke regnes også en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommende arbeid.

[3] Belastningslidelser som over tid har utviklet seg i muskel-/skjelettsystemet, regnes ikke som yrskesskade. Det samme gjelder lidelser som har utviklet seg som følge av psykiske påkjenninger eller belastninger over tid.»

3.5 Dekningsområdet		
Markert ulykkesbegrep (dekning)	Avdempet ulykkesbegrep (dekning)	Belastningslidelse (ikke dekning)
Ftrl. § 13-3 (2), 1.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)	Ftrl. § 13-3 (2), 2.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 a)	Ftrl. § 13-3 (3), 1.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)
For eksempel fall fra stillas	For eksempel løfteskader	Økonomiske og administrative hensyn (men se NOU 2008: 11)
		

3.5 Dekningsområdet		
Markert ulykkesbegrep (dekning)	Avdempet ulykkesbegrep (dekning)	Belastningslidelse (ikke dekning)
Ftrl. § 13-3 (2), 1.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)	Ftrl. § 13-3 (2), 2.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 a)	Ftrl. § 13-3 (3), 1.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)
For eksempel stillas-fall	For eksempel løfteskader	Økon. og administrative hensyn
Rettspraksis: <i>Fotballspiller</i> (Rt. 2006 s. 1642), <i>Myggstikk</i> (Rt. 2009 s. 1619) og <i>Matforgiftning</i> (Rt. 2009 s. 1485)	Rettspraksis: <i>Skygge</i> (Rt. 2005 s. 1757), <i>Pall</i> (Rt. 2007 s. 882) og <i>Musikklærer</i> (Rt. 2009 s. 1626)	Rettspraksis: <i>Ambulansesjåfør</i> (Rt. 2013 s. 645)

3.5 Dekningsområdet	
Markert ulykkesbegrep (dekning)	
Ftrl. § 13-3 (2), 1.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)	Faktum: Ryggskade etter takling i NM-kamp
	Utfall: Ansett som arbeidsulykke
Rettspraksis: <i>Fotballspiller</i> (Rt. 2006 s. 1642)	Sentrale presiseringer:
	✓ Stadfester at ordlyden skal tolkes som «plutselig OG uventet»
	✓ Må foretas en « relativisering » av kravet til ulykkeshendelse» (avsn. 36)
	✓ Må foreligge tilstrekkelig avvik fra normal utøvelse av aktuelle yrkesaktivitet, men må ikke være betydelig (avsn. 37–39)

3.5

Dekningsområdet

Markert ulykkesbegrep (dekning)

Ftrl. § 13-3 (2), 1.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)

Matforgiftning (Rt. 2009 s. 1485)

Faktum: Matforgiftet under lunsj på tjenestereise i utlandet

Leddsmerter etter kort tid; fått diagnosen med reaktiv artritt

3.5

Dekningsområdet

Markert ulykkesbegrep (dekning)

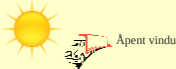
Ftrl. § 13-3 (2), 1.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)

Myggstikk (Rt. 2009 s. 1619)

Faktum

2. august: Høy feber og hevelse → streptokokk A-infeksjon og nyresvikt
1. august: Sover etter at bilen var lastet av

30. juli 2004 kjører gjennom Belgia

3.5

Dekningsområdet

Markert ulykkesbegrep (dekning)

Ftrl. § 13-3 (2), 1.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)

Myggstikk (Rt. 2009 s. 1619)

Høyesterett:

«Dekning under yrkesskadeforsikringen stiller ikke krav om at ulykken har sammenheng med noen risiko ved selve arbeidet. I et grensetilfelle vil imidlertid det forhold at ulykken er yrkesrelatert, kunne være utslagsgivende for at hendelsen blir ansett som en arbeidsulykke. ...
[D]et [er] tale om myggstikk og smitte som personer som deltar i yrkeslivet kan bli påført hvorsomhelst og nårsomhelst, det være seg i arbeidstiden eller i fritiden. Hendelsen har derfor – selv når man ser stikket og smitten under ett – karakter av å tilhøre dagliglivets risiko. Den kan etter min oppfatning følgelig ikke få det preg av ulykkesmoment som folketrygdoven § 13-3 annet ledd første punktum krever når hendelsen i seg selv er lite ulykkespreget.» (avsnitt 50)

3.5

Dekningsområdet

– et blikk mot ulykkesforsikringer

Markert ulykkesbegrep (dekning)

Må tolke de aktuelle forsikringsvilkårene

Vega
(Rt. 1988 s. 394)

Høyesterett:
«Forsikringsvilkårenes bestemmelser om hvilke skader som dekkes, er bygget opp slik at det i § 3 fastslås at forsikringen omfatter **«ulykesskade»** ...

Ankemotparten har vist til en rekke avgjørelser der det er stilt små krav til «den ytre begivenhet». Det har imidlertid i alle tilfelle vært fastholdt at noe i den ytre situasjon må ha utviklet seg på en uventet måte, og at det er dette som har ført til skaden.» (s. 397)

3.5

Dekningsområdet

Avdempet ulykkesbegrep (dekning)

Ftrl. § 13-3 (2), 2.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)

For eksempel løfteskader; løft av personer eller ting

Skygge (Rt. 2005 s. 1757)

Faktum: Vridningsskade i kne; misoppfatning hos skadelidte

Utfall: Ansett som arbeidsulykke

Sentrale presiseringer:

- ✓ Ikke tilleggskrav om «ytre» hending når arbeidstaker pga. vanskelig arbeidsstilling eller av andre grunner utsettes for ekstraordinær belastning eller påkjenning (avsn. 51)
- ✓ Den ekstraordinære påkjenning eller belastning kan i seg selv kunne utgjøre tilstrekkelig ulykkesmoment (avsn. 51)

3.5

Dekningsområdet

Avdempet ulykkesbegrep (dekning)

Ftrl. § 13-3 (2), 2.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)

For eksempel løfteskader; løft av personer eller ting

Pall (Rt. 2007 s. 882)

Faktum: Pakkerimedarbeider ved Tine Norske Meierier fikk en rygglidelse under stabling av paller

Utfall: Ansett som arbeidsulykke

Sentrale presiseringer:

- ✓ Må det være tale om løft av spesielt tunge gjenstander, løft av gjenstander med uventet vekt, løft som ligger utenfor arbeidstakerens normale arbeidsoppgaver, eller løft i en vanskelig arbeidsstilling eller under andre ugunstige forhold (avsn. 39)
- ✓ 23–25 kg ikke tilstrekkelig (avsn. 40)

3.5

Dekningsområdet

Avdempet ulykkesbegrep (dekning)

Ftrl. § 13-3 (2), 2.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)

Musikklærer (Rt. 2009 s. 1626)

Faktum: En lærer ved en ungdomsskole pådro seg en bruskskade i kneet mens hun instruerte i dans i en musikktime

Sentrale presiseringer:

- ✓ Avvik fra det normale kan bestå i 1) oppgaver utenfor rammene for arbeidet, *eller* 2) ordinært arbeid gjennomført uvanlig
- ✓ I begge tilfeller kreves det at avviket må ha medført en usedvanlig påkjenning eller belastning (avsn. 29)
- ✓ Det avgjørende er *hendelsens* art og omstendighetene rundt denne - *ikke* skadens art og omfang (men kan ha bevisverdi)

3.5

Dekningsområdet

Belastningslidelse (ikke dekning)

Ftrl. § 13-3 (3), 1.p., jf. ysfl. §§ 10 og 11 (1) a)

Ambulansesjåfør (Rt. 2013 s. 645)

Faktum: Ambulansesjåfør utviklet PTSD i form av medieoffersyndrom etter intens mediefokusering etter en hendelse i forbindelse med et oppdrag.

Utfall: Ansett som arbeidsulykke

Sentrale presiseringer:

- ✓ Stadfester at «arbeidsulykke» skal forstås likt i ysfl. og ftrl.
- ✓ Illustrerer at lidelser som har utviklet seg som følge av psykiske påkjenninger eller belastninger over tid, ikke anses som «arbeidsulykke» – med henvisning til ftrl. § 13-3 (3).

Sentrale ansvarsgrunnlag

Leksjon 3: Yrresskadeansvaret – hovedlinjer i reguleringen

Her vil du lære (læringsmål):

- ✓ 3.1 yrresskadeansvarets plassering
- ✓ 3.2 anvendelsesområdet for ysfl. 1989
- ✓ 3.3 ansvarssystemet
- ✓ 3.4 utdypende om bedriftsvilkårene
- ✓ 3.5 det markerte og det avdempede ulykkesbegrepet
- 3.6 listesykdommer og sikkerhetsventil
- 3.7 kort om melding ved yrresskade

3.6

Dekningsområdet

Ysfl. § 11 første ledd

Yrkesskadeforsikringen skal dekke

- a) skade og sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade),
- b) skade og sykdom som i medhold av folketrygdloven § 13-4 er likestilt med yrkesskade

«Listesykdommene»

Forskrift 11. mars 1997 nr. 219 og 220

3.6

Dekningsområdet

Yrkesskadeforsikringen skal dekke

- a) skade og sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade),
- b) skade og sykdom som i medhold av folketrygdloven § 13-4 er likestilt med yrkesskade
- c) annen skade og sykdom, dersom denne skyldes påvirkning fra skadelige stoffer eller arbeidsprosesser.

Sentrale ansvarsgrunnlag

Leksjon 3: Yrkesskadeansvaret – hovedlinjer i reguleringen

Her vil du lære (læringsmål):

- ✓ 3.1 yrkesskadeansvarets plassering
- ✓ 3.2 anvendelsesområdet for ysfl. 1989
- ✓ 3.3 ansvarssystemet
- ✓ 3.4 utdypende om bedriftsvilkårene
- ✓ 3.5 det markerte og det avdempede ulykkesbegrepet
- ✓ 3.6 listesykdommer og sikkerhetsventil
- 3.7 kort om melding ved yrkesskade

Professor dr. juris Morten Kjelland
Undervisning, Lexia Education
Personskade Komplet 2019

10

Yrkesskadeansvaret

— hovedlinjer og utvalgte emner

Professor dr. juris Morten Kjelland
